

نقشه‌ی راه جهاد اقتصادی

تألیف:

ابراهیم زارعی

www.ketab.ir

سرشناسه : زارعی، ابراهیم، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور : نقشه راه جهاد اقتصادی/ تالیف ابراهیم زارعی.
مشخصات نشر : تهران : پیام مولف، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۱۸۶ ص.
شابک : 978-964-7919-53-1
وضعیت فهرست نویسی : فیا
موضوع : خمینی، روح الله رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۶۸ -- نظریه درباره رشد اقتصادی.
موضوع : خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- نظریه درباره رشد اقتصادی.
موضوع : اسلام و اقتصاد
موضوع : رشد اقتصادی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
رده بندی کنگره : ۲۳۰/۲۳۰۷/۱۲۹۰
رده بندی دیویی : ۳۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی : ۶۹۱۰۰۵۲

عنوان: نقشه راه جهاد اقتصادی

تالیف: ابراهیم زارعی

ناشر: انتشارات پیام مولف تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۱

شابک: ۱-۵۳-۷۹۱۹-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۹۸۰۰۰ ریال

آدرس انتشارات پیام مولف: تهران، میدان انقلاب اسلامی، خیابان شهدای ژاندارمری، کوچه

آبرو، پلاک ۲، واحد ۴۶

تلفن تماس: ۰۹۱۲۳۰۲۲۰۹۳-۶۶۹۷۲۹۸۹ PM.PNSN@GMAIL.COM

توزیع و سفارشات: ۰۹۱۲۲۴۷۷۰۹۶

۹	مقدمه
	فصل اول: جهاد اقتصادی در کلام امام خمینی (ره)
۱۰	توجه ویژه به مبانی اقتصاد اسلامی
۱۲	مقابله جدی با دو فرهنگ ظالمانه و منحن اقتصاد شرق و غرب
۱۳	برنامه‌ریزی برای توانی و اداره کشور
۱۳	همکاری متخصصین برنامه‌ریزی و امور اسلامی در تهیه برنامه‌های کشور
۱۴	پرهیز از خودباختگی و غریزدگی
۱۵	خودباوری و خوداتکایی
۱۶	خودکفایی کشور در زمان محاصره اقتصادی
۱۷	مشارکت مردم در اقتصاد
۱۸	ضرورت کسب استقلال و خودکفایی اقتصادی
۱۹	استقلال فکری و عدم وابستگی به غرب
۲۰	ضرورت بازسازی کشور (مادی و معنوی) با مشارکت همه مردم
۲۱	برقراری عدالت اجتماعی در جامعه
۲۲	ایجاد رفاه و آسایش مردم تحت لوای اسلام
۲۳	مبارزه با فساد اجتماعی و اقتصادی
۲۳	عدم توجه به پیشرفت‌های غربی‌ها
۲۳	اسلامی شدن بانک‌ها
۲۴	عدم انجام معاملات نامشروع
۲۵	اسلامی شدن بازار
۲۵	رعایت انصاف و جلوگیری از احتکار و گرانفروشی در بازار
۲۶	سلامت اقتصادی کارگزاران نظام اسلامی
۲۶	پرهیز از مصرف‌زدگی و تجمل‌گرایی
۲۶	استقامت در برابر کمبودها و مشکلات اقتصادی

فصل دوم: راهبردهای مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد

۲۸	الزام دولت به ایجاد فرصت شغلی مولد
۳۰	مسافرت مسؤولین به مناطق محروم
۳۰	توجه ویژه به منابع مالیاتی
۳۱	برنامه‌ریزی اقتصادی ویژه برای اقشار آسیب‌پذیر

۳۱	پرهیز از الگوهای سوسیالیستی و کاپیتالیستی
۳۳	اجرای دقیق طرح سازماندهی اقتصادی
۳۴	عدم تبعیت از توصیه‌های بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول در اجرای برنامه‌های اقتصادی
۳۴	استقلال اقتصادی و خودکفایی
۳۵	افزایش ثروت ملی و برقراری عدالت اجتماعی
۳۶	انضباط مالی و صرفه‌جویی و نگاه پرهیزگرایانه به مصرف‌گرایی
۳۷	مبارزه با اهداف و حرکت به سمت اصلاح الگوی مصرف
۳۷	اجرای عدالت به منظور کاهش فاصله‌های طبقاتی
۳۷	مبارزه جدی با فساد مالی و اقتصادی
۳۸	اجرای دقیق قانون مدفوعه کردن بارها
۳۸	مدیریت منابع
۳۸	سرمایه‌گذاری در جهت توسعه علم اقتصادی
۳۹	توجه به شاخص‌های کلان اقتصادی
۳۹	آسان کردن زندگی برای مردم
۳۹	بهبود فضای کسب و کار
۴۰	تلاش در عرصه‌های اقتصادی
۴۰	ایجاد تحرک اقتصادی
۴۰	تولید ثروت عمومی
۴۰	تلاش در جهت رونق اقتصادی کشور
۴۱	توجه ویژه به اصل سرمایه‌گذاری داخلی
۴۲	توجه به منافع ملت و هویت ملی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی
۴۲	تحقق رشد اقتصادی همراه با عدالت
۴۴	توجه ویژه به مسئله اشتغال
۴۴	کاهش وابستگی اقتصاد به نفت
۴۵	رعایت شفافیت، انسجام و ثبات در سیاست‌ها و مقررات اقتصادی
۴۷	عقلانیت و پرهیز از شتابزدگی و کوتاه‌نگری
۴۸	کوچک‌سازی و کاهش تصدی‌گری دولت
۴۹	مبارزه جدی و بی‌محابا با فساد اداری، مالی و اقتصادی
۵۰	اجرای دقیق اصل ۴۴ قانون اساسی و توسعه بخش خصوصی
۵۱	مقابله با تحریم‌های اقتصادی

۵۳	درست بودن مبانی نظام اقتصادی و روند پیشرفت کشور.....
۵۴	توسعه کارآفرینی.....
۵۶	اجرای دقیق طرح تحول اقتصادی.....
۵۷	مدیریت واردات کالا.....
۵۷	اصلاح قوانین و مقررات در حوزه واردات.....
۵۷	مصرف تولیدات با کیفیت داخلی.....
۵۷	جلوگیری از واردات بی رویه و حمایت از تولیدات کیفی داخلی.....
۵۸	مبارزه جدی با قاچاق کالا.....

فصل سوم: جهاد اقتصادی در کلام و اندیشه‌ی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

۶۰	سال جهاد اقتصادی.....
۶۲	بیانات رهبری در حرم مطهر رضوی در آغاز سال ۱۳۹۰.....
۶۲	تحقق همت مضاعف و کار مضاعف در عرصه علم و فن آوری.....
۶۴	تحقق همت مضاعف و کار مضاعف در عرصه‌های اقتصادی.....
۶۴	هدفمند کردن یارانه‌ها.....
۶۵	افزایش صادرات غیرنفتی.....
۶۶	مواجهه هوشمندانه با تحریم‌های غرب علیه ایران.....
۶۷	ایجاد اشتغال.....
۶۹	الزامات تحقق جهاد اقتصادی.....
۷۰	۱- داشتن روحیه جهادی.....
۷۰	۲- استحکام معنویت و روح ایمان و تدین در جامعه.....
۷۰	۳- پرهیز از مسائل حاشیه‌ای.....
۷۱	۴- حفظ اتحاد و انسجام ملی.....
۷۲	۵- عدم غفلت از عرصه‌های دیگر به ویژه علم و فناوری.....
۷۲	بیانات در جمع مردم و کارکنان صنعت نفت در عملویه.....
۷۳	تبیین مفهوم جهاد اقتصادی.....
۷۸	بیانات در دیدار هزاران نفر از کارگران سراسر کشور.....
۸۱	بیانات در دیدار فعالان بخش‌های اقتصادی کشور.....
۹۱	بیانات در دیدار رئیس جمهوری و اعضای هیئت دولت.....
۹۴	بیانات در دیدار مسئولان نظام جمهوری اسلامی ایران.....

فصل چهارم: مفهوم‌شناسی جهاد اقتصادی

۹۶	معنا و مفهوم جهاد اقتصادی
۹۸	معنای جهاد اقتصادی در کلام رهبری
۹۹	چرایی و ضرورت‌های جهاد اقتصادی
۱۰۰	الزامات جهاد اقتصادی
۱۰۱	اهداف جهاد اقتصادی
۱۰۱	مصادیق جهاد اقتصادی
۱۰۲	شروط موفقیت در جهاد عظیم اقتصادی

فصل پنجم: عرصه‌های جهاد اقتصادی

۱۰۳	کارایی پائین نظام مالیاتی
۱۰۵	پایین بودن بهره‌وری
۱۰۶	مشکلات موجود در سرمایه‌گذاری خارجی
۱۰۷	گسترش قاچاق کالا در کشور
۱۰۹	نامطمئن بودن فضای کسب و کار
۱۱۰	مشکلات بازار سرمایه
۱۱۲	تحریم‌های اقتصادی دول غربی علیه ایران
۱۱۴	نرخ بالای بیکاری
۱۱۵	مشکلات موجود در بخش تولید
۱۱۵	گسترش فساد اقتصادی
۱۱۷	واردات بی‌رویه، غیرهدفمند و غیرمنطقی کالا
۱۱۸	کندی و نوسان رشد اقتصادی
۱۱۹	تورم بالا
۱۲۰	کاستی‌های نظام گمرکی
۱۲۳	تنگناهای نظام بانکی
۱۲۴	تناقض در نظام ارزش‌گذاری پول ملی
۱۲۶	سستی بودن نظام توزیع کالاها و خدمات
۱۲۸	مشکلات موجود در روند خصوصی‌سازی

۱۳۰	عرصه سرمایه‌گذاری در صنعت نفت کشور
۱۳۱	قوانین و مقررات بازرگانی و اقتصادی ناکارآمد
۱۳۱	عدم تطابق و همسویی سیاست‌های بازرگانی با سیاست‌های تولید
۱۳۱	حجیم بودن وظایف و اندازه دولت و دخالت متصدیانه دولت در امور مختلف از جمله اقتصاد

فصل ششم: رابطه‌ی جهاد اقتصادی با دهه‌ی پیشرفت و عدالت

۱۳۳	فرازهایی از بیانات مقام معظم رهبری پیرامون دهه‌ی پیشرفت و عدالت
۱۳۶	گام اول: راهبرد اصلاح الگوی مصرف
۱۳۶	گام دوم: راهبرد همت مضاعف و کار مضاعف
۱۳۷	گام سوم: راهبرد جهاد اقتصادی
۱۳۷	الگوی ایرانی اسلامی در برنامه‌های اقتصادی در کلام رهبری

فصل هفتم: مبانی نقشه راه جهاد اقتصادی

۱۴۲	جایگاه اقتصاد در قانون اساسی
۱۴۵	اصول و راهبردهای اقتصادی حضرت امام خمینی (ره)
۱۴۷	راهبردهای اقتصادی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)
۱۵۰	اقتصاد از منظر سند چشم‌انداز ۲۰ ساله
۱۵۱	جایگاه اقتصاد در سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه
۱۵۳	سیاست‌های کلی نظام در امور اقتصادی
۱۷۲	ابعاد و محورهای طرح تحول اقتصادی دولت
۱۷۳	اصول و ارزش‌های حاکم در اقتصاد کشور
۱۷۳	عوامل محیطی حاکم بر اقتصاد ایران
۱۷۳	۱- فرصت‌ها
۱۷۳	۲- تهدیدها
۱۷۴	۳- نقاط ضعف
۱۷۵	۴- نقاط قوت
۱۷۵	راهبردهای کلان
۱۷۶	برنامه‌های کلان و عملیاتی

۱۸۳	منابع و مأخذ
-----	--------------

مقدمه

امروزه اقتصاد یکی از محورهای اصلی قدرت و امنیت ملی کشورها به شمار می‌رود. در کشور ما نیز در اسناد بالادستی نظام به ویژه قانون اساسی و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله توجه ویژه‌ای به موضوع اقتصاد شده است به طوری که به قدرت اول اقتصادی منطقه تبدیل شدن کشور عزیزمان ایران، جزو اساسی‌ترین اهداف سند چشم‌انداز قید گردیده است.

اما باید پذیرفت، یکی از مهم‌ترین موانع عدم تحقق هدف مذکور، (صرف‌نظر از عوامل و تهدیدات خارجی نظیر تحریم‌های بین‌المللی و ...، ساختارها و مدیریت ناکارآمد اقتصادی کشور است. سال ۱۳۹۰ نیز از سوی مقام معظم رهبری بسیار هوشمندانه به عنوان «سال جهاد اقتصادی» نامگذاری گردید، در ادامه در سال جاری نیز توجه به حمایت از تولید ملی و ایجاد اقتصاد مقاومتی به عنوان مهم‌ترین مطالبه مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد مطرح شده است؛ تا علاوه بر دفع تهدیدات اقتصادی خارجی، اصلاح و نوسازی اقتصاد کشور با رویکردی جهادگونه در دستور کار قرار گیرد. کتاب حاضر نیز در راستای اجرایی شدن راهبرد جهاد اقتصادی در ۷ فصل تألیف گردیده است. از ویژگی‌های مهم این کتاب گردآوری راهبردهای حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری در امور اقتصادی و همچنین برخی مواد و سیاست‌های کلی نظام در این حوزه است که می‌تواند مبنای تدوین نقشه راه جهاد اقتصادی کشور قرار گیرد.

در پایان امیدوارم با تألیف این کتاب، گامی کوچک در راستای تحقق راهبرد جهاد اقتصادی برداشته باشم و مفاد آن نیز مورد بهره‌برداری اساتید، دانشجویان، مسئولین و کارشناسان مسائل اقتصادی قرار گیرد.

ابراهیم زارعی

عضو هیات علمی و دبیر کمیته مبارزه با قاچاق
دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام

فصل اول:

جهاد اقتصادی در کلام امام خمینی (ره)

حضرت امام خمینی (ره) همواره به مسأله اقتصاد و به ویژه اقتصاد اسلامی و معیشت و رفاه مردم توجه ویژه‌ای داشتند و بارها مسئولین کشور را به اهتمام بیشتر در این عرصه‌ها و بازسازی کشور، خودکفایی در تمام عرصه‌ها به ویژه بخش کشاورزی، عدم تبعیت از الگوهای اقتصادی غربی و شرقی توصیه نمودند. در این بخش به فرازهایی از بیانات و توصیه‌های اقتصادی ایشان اشاره می‌شود.

توجه ویژه به مبانی اقتصاد اسلامی

مذهب اسلام دارای سیستم و نظام خاص اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی است که برای تمامی ابعاد و شؤون زندگی فردی و اجتماعی قوانین خاصی دارد و جز آن را برای سعادت جامعه نمی‌پذیرد.^۱ «اسلام که تمام آرزوهای بشر را به طور شایسته در دسترس آنها خواهد گذاشت و می‌گذارد و قوانین اسلام - چه قوانین اقتصادی و سیاسی و چه قوانین فرهنگی و معنوی آن - قوانین غنی‌ای است که هر کس به آنها توجه پیدا کند، ناچار به اسلام گرایش پیدا خواهد کرد»^۲

«اسلام و حکومت اسلامی پدیده الهی است که با به کار بستن آن سعادت فرزندان خود را در دنیا و آخرت به بالاترین وجه تأمین می‌کند و قدرت آن دارد که قلم سرخ بر ستمگری‌ها و

۱- رک: صحیفه امام، ج ۵، ص ۳۸۹

۲- همان، ج ۵، ص ۴۰۵-۴۰۶